

LIST IZLAZI TJEDNO. GODIŠNJA PREPLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.— OGLASI PO NAROCITOJ TARIFI.

GODINA VIII.

BROJ 22.

Sibenik, 30. svibnja 1937.

RUKOPISI SE NE VRACAJU — ADRESA

UREDNIŠTVA I UPRAVE: SIBENIK pp. 17.

U navalu!

Nisu samo Njemačka i Italija vidjele da je ruski komunizam pojni otrov za pojedince, a zator smrt za države i narode. To poalo uvidaju i druge države, a surno će morati, prije ili kasnije, ve to uvidjeti.

Početkom ove godine, kad je dalekom Japalu bilo otvoreno sijedanje parlamenta, izjavio je ministar pretdsjednik Okura, da će politika njegove zemlje »biti miroubiva prema svim državama, ali jedno i žestoka borba protiv komunističke opasnosti«.

Strašna i sveopća rušilačka komunistička opasnost postaje svećitija, otkada se ned španjolskim arističima visoko dižu oblac dima, između njih ječi tužni lelek nenih ljudskih žrtava.

Što je najzanimljivije: U saoj Rusiji, izvoru današnje nabule razorne komunističke poplave, zu se pojedinci i organizirana rrušta, da sataru glavu aždaji, ko se tamo naziva: boljevička diktatura. Tu je najznačajniji onaj eliki moskovski proces protiv aggralatijih širitelja i podržavateva ruskog boljevizma, koji je bio ovren koncem siječnja. Pred eusmiljenom boljevičkom nevdom odgovarali su, između oalih, Karl Radek, najpouzdaniji vjetki novinar; Sokolnikov, biv pomočni ministar za vanjske pove, a i pomočni ministar za še; Serebjakov, pomočni ministar u saobraćaju. Konačna osuda je la: trinaest na smrt, trojica na godina robije, a jedan na 8 godina robije.

Zato, kolikogod se val komu zma bezobzirno šri zemljom, liko se kod zdravih i svjesnih naga diže odlučni otpor proti nje.

Nedavno se u Berlinu, uz suelovanje prestavnika iz 27 država, osnovao svjetski protokomunistički savez, koji već izdaje i svoj posebni list, a priprema i prvi meunarodni protokomunistički konres.

Medutim, nemojmo se obmljivati i opijati slatkim utjehama. Komunistički će zmaj živjeti i rati, usprkos svih tih navalna na nje, ako se svaki od nas ne bude svijestio i stupio u protokomunističke redove.

Prvo što se od svakoga traži est svijest da je komunizam zao zao duh, i da bi njegova pojeda značila svršetak, makar i

Kako njemački katolici brane svoje svećenike!

U Eichstădtu desio se vrlo počni slučaj, koji najbolje osvjetljuje današnji položaj katolika u Njemačkoj.

Stolni župnik Eichstădt, Kraus, nekadani časnik na zapadnoj fronti, posjednik 5 visokih odlikovanja za hrabrost, ogradio se u propovijedi protiv izrugivanja i huškanja na svećenike riječima: „Nisu zapaljene crkve, nije ni smrt ni progonstvo tako goriko, kao što je oduzimanje časti, kojemu smo dnevno izvrgnuti! To je došlo, da već djeca prstom pokazuju na nas, a starci si potajno šapuju: I to je jedan od njih.“ Radi te propovijedi dobio je Kraus izgon iz grada.

Nato je biskup naložio Krausu, da se ne smije maknuti sa svoga mje-

sta. Pače istoga dana biskup je pred punom katedralom, u koju je stalo preko 5 hiljada vjernika, izjavio, da traži opoziv izgona za svoga svećenika. Na te riječi cijela je crkva udarila u pljesak i dugotrajno odobravanje. Poslijepropovijedi župnik Kraus je izložio Presv. Sakramenat, koji je ostao cijelu noć izložen.

Mase naroda su ostale u crkvi, dok je pred crkvom bila koncentrirana policija i žandarmerija. Njezina je zadaća bila, da sprječi manifestaciju biskupu na povratku. Cijeli je trg pred katedralom bio okružen užetima, da tako sprječe probor policijskog kordona.

Križ opet svećano unesen u španjolske škole

Križ, koji je po naredbi „Pučke fronte“ bio odstranjen iz škola, opet je uspostavljen na njegovo staro počasno mjesto po naredbi narodne vlaude u Salamanici u svim onim mjestima, koja su osvojili nacionalisti.

Marksisti protiv dra Mačeka

Ursoci ili Jugosocijalisti izdavaju svoje glasilo „Slobodna Riječ“. Naravno da vode žestoku borbu protiv Hrvatskog Radničkog Saveza već i zato, što bi se mnogo gospodi iz sindikata, kad oni ne bi postojali, izmakla iz ruku velika svota novca, koju dobivaju na račun mrsavih radničkih nadnika. Pa kad su protiv Hrvatskog Radničkog Saveza, koji je u redovima hrvatskog narodnog pokreta, naravno da su i protiv samog hrv. nar. pokreta, koji oni nazivaju „tako zvanii“. Svi jest jednoga naroda, njegovo političko jedinstvo i borbu, poznatu cijelom svijetu, nazivati „tako zvanim hrvatskim narodnim pokretom“, znači krajnju drsost i zlonamjernost.

Ta „Slobodna Riječ“ piše pod naslovom „Fašističke manire“ ovo:

trenutačni, svake vjere, svake pravde, svake istine, ljubavi i milosrda.

Ima još naivnih duša, među seljaštvom i radništvom, koje jedino od komunizma očekuju rješenje teških i, do skrajne napetosti, zaostrenih socijalnih pitanja, a nemaju ni na kraj pameti njegove protuvjerske, protudruštvene i protučvječe zablude. Takvi ni sami ne znaju da su žrtve svog neznanja i zakrabuljenog lica, s kojim se komunizam prikazuje pred naivnima i dobrima.

Skrajnja je pokvarenost komunizma, da ne pozna niti priznaje nijednog grijeha osim grijeha: ne biti komunist. Ni preljub, ni rastava braka, ni dvoženstvo, ni višeženstvo nije grijeh! Sve to može učiniti, i neće ti radi toga

pasti s glave ni jedna prhut, a kamoli vlas!

U boljevičkoj Rusiji je jedini, ali zato veliki i strašni, grijeh: — bilo štogod učiniti ili reći ili, makar, promisliti proti diktatoru Staljinu, njegovim doglavnicima i nezakonitim zakonima, koje oni nameću milijunima robova ruskog naroda.

Nije li to skrajna pokvarenost? Uništenje i smrt svake dobrote i svakog plemenitog osjećaja? — Te pokvarenosti, uništenja i smrti moramo biti svjesni, kad nas neki, placeni ili neplačeni, zasljepljeni slijepci hoće da uvedu u komunistički životinjski tor.

Ali ne smijemo ostati kod tog! Ne smijemo se zadovoljiti da ta zdrava svijest bude samo naša. Moramo je širiti i predati

pa ako Ursoci nastave ovako, neće biti nikoga među Hrvatima, koji nije fašista, osim njih i komunista. Inače su do sada dali nebrojeno dokaza, koje zapravo služe i što im je cilj, pa se ne treba posebno na njih osvrnati.“

Socijalno zrje

PESIMIZAM STALJINA

Dopisnici engleskih novina iz Rigejavljuju, da je Staljin na zadnjoj sjednici izvršnog odbora komunističke stranke održao vrlo senzacionalni govor o unutrašnjim prilikama u Sovjetskoj Rusiji. On je rekao:

„Položaj u Sovjetskoj Rusiji ni u čemu se ne razlikuje od stanja u početku revolucije. Samo su danas brojni neprijatelji pojačali svoju djelatnost ne samo izvana, već i u unutrašnjosti. Mi smo prije 20 godina sigurno znali, tko je naš neprijatelj, a danas lutamo tamom. Neprijatelj se nalazi svugde i na svakom mjestu, pa i tamo, gdje bi ga najmanje očekivali. Nažalost ima elemenata, koji su upotrebili revoluciju zato, da se dobro opskrbe, da vode luksuzan život. Narod stenje pod ovim teškim jarmom. Ja ēu ovu kugu izbrisati, pa makar uništio i čitavu stranku.“

PROTUVJERSKA BORBA U SSSR

Prestavnik jedne strane države kod Svetе Stolice upitao je kardinala Pacelli-a, što on misli o posljednjoj Papinoj antikomunističkoj encikličici i da li će ona potpuno da uništi i posljednju nadu kod pravoslavnih Rusa, da novi Staljinov Ustav nije ništa bolji od svega onoga, što je ranije učinjeno protiv Crkve. Poslijepropovijedi ovo pisanje „Slobodna Riječi“ ovako: „Još malo,

Ovo pisanje je značajno za metode marksističke borbe. Svatko, tko nije istoga mišljenja s njima, biva proglašen fašistom.

„Obzor“ komentira ovo pisanje „Slobodna Riječi“ ovako: „Još malo,

onima koji je još nemaju! — Ko bi kod toga bio samoživac, grijesio bi proti bližnjemu, proti društvu, ali i proti samome sebi.

U obrani smo dugo stali. Sve junaštvo nam je bilo u tome, da smo, od vremena do vremena, odobili koju strelicu, koju bi neprijatelj uperio izravno proti nama. S tim načinom borbe, pospanim i lagodnim načinom, moramo završiti. Hoćemo li spasiti sebe i društvo, kojega smo mi članovi, moramo preći u navalu, u oštru navalnu palju proti drživotom napadaču.

Ako nismo bili dosad, budimo otsad odlučni, požrtvovni i nesebični borci proti našem zaedničkom neprijatelju, proti komunizmu, koji nam je već došao pred vrata i hoće da provali u kuće. Ig.

ŽIVOTS CRKVOM

Crkveni kalendar

Neojelja, 30. V.: Druga nedjelja po Duhovima. — Sv. Ferdinand, kralj. Rodio se g. 1198. U devetnaestoj godini g. 1217. postao je kastiljski kralj. Kao kralju i vladaru bijaše mu jedini ideal služiti Bogu i narodu. Sve sile je uložio, da očisti državu od krivovjera i nevjernika. Umro je g. 1252. Proglašen je za sveca g. 1671.

Ponedjeljak, 31. V.: Sv. Andela Merici, djevica. Osnovala je Uršulinke, t. j. časne sestre sa svrhom, da poučavaju i odgajaju žensku mladež. Umrla je g. 1540. — Danas Sv. Otac Papa Pio XI. navršuje osamdesetogodišnjicu života.

Utorak, 1. VI.: Sv. Pamijlij b'o je rado sv. vjere pogubljen, iza kako je punje 2 godine čamio u tamnicu. — Danas počinje pobožnost mjeseca lipnja Presv. Srcu Isusovom.

Srijeda, 2. VI.: Sv. Marcelin, Petar i Erazmo, Progonstvo i tešku mučeničku smrt počinjeli su za vladanju cara Dioklecijana.

Cetvrtak, 3. VI.: Tjelovska osmina. — Sv. Klodilda, kraljica i žena francuskog kralja Klodivila, Suzama i molitvama obratila je muža na pravu vjeru. Umrla je 3. lipnja g. 545.

Petak, 4. VI.: Blagdan Presv. Srca Isusova. — Sv. Kvirin. Bio je biskup grada Šiška. Radi neustrašivog ispojedanja sv. vjere bio mu je privezan veliki žravnji o vrat, a onda bačen u rijeku Savu.

Subota, 5. VI.: Sv. Bonifacij. Roden je u Engleskoj g. 680. Papa Grgur II. posvetio ga je g. 723. za biskupa i poslao da propovijeda evanđelje njemačkim narodima. Na stotine hiljada pogana obratio je i sam svojom rukom krstio. 5. lipnja g. 753. od dva horda bi ubijen.

Nedjelja u osmini Tijelova

Citanje poslanice blaženoga Ivana apostola (I 3, 13-18). — Predrag! Nemojte se čuditi, ako vas svijet mrzi. Mi znamo da smo preneseni iz smrti u život, jer ljubimo braću. Ko ne ljubi, ostaje u smrti; svaki koji mrzi brata svojega, ubojava je. A znate, da nijedan ubojava nema u sebi trajnoga vječnoga života. Po tom smo upoznali ljubav Božiju, što je On za nas život svoj položio; i mi smo dužni za braću život polagati. Koji ima dobara ovoga svijeta, i vidi brata svoga u nevolji, i zato mu srce svoje, kako ostaje ljubav Božja u njemu? Sinci moji, ne ljubimo riječu ni jezikom, nego djelom i istinom.

† Slijedi sv. Evandjele po Luki (14, 16-24). — U ono vrijeme reče Isus farizejima ovu priču: Neki čovjek pripravi veliku večeru i poziva mnoge. I kad je bilo vrijeme večeri, posla slugu svoga da kaže pozvanima, neka dodu jer da je već sve spravno. I počće se svи redom izgovaratiti. Prvi mu reče: Kupio sam zaselak, i valja mi ići da ga vidim; molim te, opravdaj me. A drugi reče: Kupio sam pet jarama volova, idem da ih kušam; molim te, opravdaj me. I treći reče: Oženio sam se, i zato ne mogu doći. I vratiši se sluga, javi to gospodaru svome. Tada se rasrdi domaćin i reče sluzi svome: Idi brzo na trgovu i ulice gradske i dovedi ovamo siromaše i slave i slijede i hrome. I reče sluga: Gospodaru, učinjeno je, kako si zapovjedio, i još ima mjesta. I reče gospodar sluzi: Izdi na putove i medu ograde, te siluj neka dodu, da mi se napuni kuća. A kažem vam, da nijedan od onih ljudi, koji su bili pozvani, ne će okusiti večere moje.

„Učini, Gospodine, da se Tvojega svetoga Imena bojimo i ujedno ga trajno ljubimo.“

Ko ljubi Boga, taj će nužno ljubiti i bližnjega. O tome nam govori u poslanici sveti apostol Ivan.

„Ko ne ljubi ostaje u smrti... Sinci moji, ne ljubimo riječu ni jezikom, nego djelom i istinom.“

Liturg

Nova Urarska radiona

IVAN PETITO - ŠIBENIK

ulica Kralja Tomislava

Preporuča svoj bogati izbor svakovrsnih švicarskih satova koje ima na prodaji.

Obavlja popravke uz garanciju i umjerene cijene

Nedjelja ljubavi

Još smo ispunjeni čuvtvima i mislima na velike blagdane koje smo prošlih dana svetkovali. Uz ašaše, Dušovi, Presveto Trojstvo i, konačno, Tijelovo.

Tijelovo je zadnji blagdan koji nas je napunio vjeron i ljubavlju. Zato je i ova nedjelja, druga nedjelja po Duhovima, jeka tijelovskog blagdana, pa se i zove nedjelja u osmini Tijelovo.

Krist je ljubio svoje sve do smrti. A najsigurniji znak i dokaz te svoje velike i čiste ljubavi ostavio nam je u ustanovi presvetog Oltarskog Sakramenta. Toliko nas je ljubio, da nam je dao samoga sebe, svoje Tijelo za hranu i svoju Krv za piće.

O toj nedokučivoj Kristovoj ljubavi govori nam ova druga nedjelja po Duhovima; govori nam tako mnogo i rječito da je zovu i nedjeljom ljubavi.

Današnja nedjelja je postavljena između dva lijepa blagdana, između Tijelova i Srca Isusova, koje se slavi u prvi petak po tijelovskoj osmini. A obadva blagdana govore nam, u prvom redu, o Božjoj ljubavi. — Tako je razumljivo da je i nedjelja, koja dolazi između njih, posvećena najvećoj kreposti i najvećoj zapovijedi: ljubavi.

Trostruka je ljubav: ljubav Božja prema čovjeku i ljubav čovječja prema Bogu i bližnjemu. I o toj trostrukoj vrsti ljubavi govor je u sv. Misi današnje nedjelje.

Bog nas ljubi! O tome govori početna pjesma u Misi:

„Gospodin bi zaštitnik moj i izvede me na širinu; spase me, jer me ljubi.“

A i čitava evandeska priča o gozbi nije ništa drugo nego priča o Božjoj ljubavi; samo što ta priča postade zbiljom! — Kriš je, najprije, svoje domoroce Židove pozvao na veliku večeru, u svoju Crkvu, među članove kraljevstva Božjeg. Kad se ti nisu odazvali njegovom pozivu, pozvao je siromaše, slave i hrome. To su bili siromašni ribari, carinici i grješnici poput Magdalene. A onda je pozvao i one sa raskršća i između ograda, a to su svi pogani, medu koje su nekoč spadali i naši predci.

Kad tako Bog ljubi čovjeka, onda i čovjek mora ljubiti Boga. Zato molimo u početnoj molitvi:

„Učini, Gospodine, da se Tvojega svetoga Imena bojimo i ujedno ga trajno ljubimo.“

Ko ljubi Boga, taj će nužno ljubiti i bližnjega. O tome nam govori u poslanici sveti apostol Ivan.

„Ko ne ljubi ostaje u smrti... Sinci moji, ne ljubimo riječu ni jezikom, nego djelom i istinom.“

Obitelj je izvor čovječanstva, svesti sreće, uljudbe, poštovanja i vjere. Obitelj je zaklon i odmor umornom i trudnom mužu, ocu, kćeri i sinu. Ona je izvor ljubavi, radosti i zadovoljstva, kad se u njoj žive po evandeskim načelima. Obitelj je gniazdo sreća, što nosi sobom utjehu, mir i ljubav.

Oni, koji mrze obitelj, nisu ljudi, nisu životinje, nisu priroda, jer se i životinje i priroda plode i šire. Komunisti mrze i ruše obitelj, jer su razbludni kao paščad, dok ptice u obitelji su i ter tako vjerni i čuvaju svoju vjeru mužu, kao lastavica, slavulj, vrabac, golub itd., što znači, da su i zvijeri pitomije i plemenitije od onih komunističkih ništarija, koji bi zbog svoje opake razvratnosti srušili obitelj.

Takav boj komunista proti obitelji zar nije boj proti Bogu, domovini, čovjeku i zdravom razumu?

Križarske vijesti

NOVO KRIZARSKO BRATSTVO osnovano je u Rumi (okružje Đakovo).

ODRŽANE PRIREDBE. U nedjelju 23. V. održana je velika svečanost u proslavi socijalnog dana u Šibeniku. Program je bio velik i svrsi vrlo primjeren. Od VKB je govorio dr. Cicak.

POSJETI I PREDAVANJA. Izaslanik VKB brat Halat posjetio je odnosno održao predavanje u Sv. Mariji pod Škrinjem.

KRIZARSKI DAN. Za ovogodišnji križarski dan u rujnu već se sada čine pripreme. S vanjskim svečanostima Križarskog dana počet će se već tokom mjeseca lipnja, dok je crkvena svečanost u rujnu. U Zagrebu će proslava biti koncem rujna.

DACKI TECAJ. Ovogodišnji dacki tečaj bit će u blizini Dubrovnika od 8.-18. VII. Prijave prima M. Dačka Zajednica Palmotićeva 3.

TECAJ ZAGREBACKIH KRIZARA RADNIKA. Godišnji logor zagreb. Križarski radnici drži se ove godine nešto ranije t. j. od 26.-29. lipnja. Logor bit će u okolini, nedaleko Zagreba. Na logor mogu doći radnici Križari i iz drugih mesta, sačemo valja da se jave Radničkoj Križarskoj Zajednici, Palmotićeva 3.

SRCE ISUSOVО. Za proslavu blagda na Srca Isusova u Zagrebu ureden je kočni program. Križari iz vana dolaze ili u neobjelnu kartu ili uz kartu zagrebačkog kulturnog tjedna, koji pada u iste dane. Z popust uz kartu kulturnog tjedna treba kupiti kartu na polaznoj stanici uz legitimaciju, koju daje željeznička za Kulturni tjedan. Oni učesnici iz mesta ne daljih od 250 km. neka idu sa običnom nedjeljnom kartom. U Zagrebu će biti svaki učesnik kod Sv. Mise za sebe, a svih se Križari sastaju u pol 11 sati u dvorištu oo. Isusovaca, odakle idu na križarsko zborovanje u dvorište Salezijanaca, Vlaška 38 koja će biti u 11 sati. Poslije podne se sv. Križari u 2 sata sastaju u dvorištu kod Salezijanaca i idu zajedno na procesiju. Vanjski učesnici mogu odložiti stvari u V. K. B. Akademski tečaj bit će u Splisku na Braču.

PRAZNICKI TECAJEVI. Križarska bratstva, koja žele u praznicima imati tečajeve, posebno radnička koja bi imala logore, neka se što prije jave na VKB s točnom naznakom vremena.

Javna zahvala

Prigodom smrti neprežaljenog brata i člana našega Reda

O. dra Vicka Kandije

zahvaljujemo od svega srca svima onima, koji su bili na koji način muke pokojnika blažili, a naše srce krijeplili.

Napose osobita zahvala i harnos veleučenom g. dru Glazeru, kao i ostalima, koji su sve činili, da pomognu i spase našega brata. Hvala čć. Sestra ma, koja su se uprav samaritanskom ljubavlju zauzimale. Hvala tolikoj brači i svecenicima, koji su sv. Misi za pokojnika namijenili. Hvala svima, koji su se žalovali lično ili brzojavno il prisutnošću sprovod užveličali.

Još jednom svima hvala, a od Boga preobilna plaća!

Ucviljena braća Rea sv. Dominika

KAKO SU U GRČKOJ PRIMILI PAPINU ENCIKLiku PROTIV KOMUNIZMA

Iako se grčka štampa nije nikada odlikovala simpatijama prema Papu, encikliku protiv komunizma naišla je u cijeloj štampi na vrlo simpatični primat.

Svi su veliki listovi donijeli dugе izvatke iz enciklike. Osim toga su je popratili komentarima, kojima su priznali, da je papinstvo danas velika moralna moć. Kategorička osuda komunizma s takve strane znači događaj najveće važnosti. Zato žele, da Papine riječi budu ostvarene od svih, koji imaju dobru volju.

NOVI VAL UAPŠENJA U RUSIJI

U Sovjetskoj Rusiji zavladala je nova era uapšenja na veliko. Sada se apse ljudi iz naučnoga svijeta. Službeni „Izvestija“ javljaju tim povodom, da je Akademija nauka postala pravim gnijezdom proturevolucionera, kojima treba likvidirati brzo i odlučno. Ljudi iz tih naučnih krugova, kojima je sovjetska vlada omogućila udobni život i nesmetani rad, nijesu se bavili onim, za što su bili dobro plaćeni od države, nego su na svakom koraku rušili sovjetski režim i nastojali, da mu naškde u tuzemstvu i inozemstvu.

Saznaje se, da je već provedeno nekoliko uapšenja učenjaka i da se na temelju rezultata istrage dalje apsi na sveučilištima i visokim školama u pokrajini. Osobito je velik broj učenjaka uapšen u Petrogradu i Moskvi. Zbog čega će biti optuženi svi ovi učenjaci, još nije poznato.

VJEĆNO PROGONSTVO RUSKOG „CRVENOG NAPOLEONA“

Varšavski listovi javljaju pojednost o progonstvu maršala Tuhačevskog. Čuvena boljševička tajna policija GPU tražila je uapšenje Tuhačevskog i da bude stavljen pred sud. Tome su se odlučno odluprili Vorošilov i Jegorov. Osobito je Jegorov poduzeo sve, da spasi svoga starog druga, s kojim je zajedno služio u jednoj pukovniji za vrijeme rata.

Općenito se smatra, da je „crveni Napoleon“, kako se naziva Tuhačevski, završio svoju vojničku karijeru i da će zauvijek ostati prognan u Ujedinjenu, gdje je imenovan za okružnog komandanta.

OSUĐENI BUHARIN I RIKOV

Na javnoj raspravi u Moskvi osuđeni su, radi protudržavne propagande i sabotaže, bivši urednik „Izvestije“ Buharin i bivši pretsjednik vlasti Rikov — svaki na po 8 godina tannice!

Podlijstok

Žena i obitelj

(Svršetak)

Stari Rimljani, iako pogani, kad bi htjeli pohvaliti ženu, rekli bi: „Čuva kuću i prede kudjelju“. Grci, iako pogani, slavili su vjernost žene i pjesmom. Tako se u Odiseji slavi vjernost Penelope, žene Odisejeve, ovim riječima:

„Zato joj slave neće ponestati, nego će boži Med ljudima na zemlji Penelopu umnu prodići milotnom pjesmom.“

(Odiseja 24.)

A danas ruski komunisti i židomarksisti hoće potpuno da u ženi ubiju i iz duše joj iščupaju svetu vjernost njezinom mužu i njezinu obitelji. Znajući oni, što je majčinstvo u obitelji, sve su uložili, da u ženi otruju dušu, iskvaru je, za pokvaru ljudskoga društva zloupotrebe, osramote, a potom kao iscijedeni limun na smetlište bace.

Da se, ma i približno, vidi, što i kako su komunisti u Rusiji ženu zlostrojili, navodim neke crte iz dnevnika mlade ruskine Alje Rahmanove, koja ovako piše o ruskoj ženi za vrijeme komunističke bune u Rusiji:

„Nitko nije bio tako uvrijeden, izmrevaren, zlostavljen, nitko nije tako patio niti toliko pati pod komunizmom,

Po državi**Protiv bezbožnog komunizma****Papina enciklika „Divini Redemptoris“**

(Nastavak 8.)

Dali je istina, da Crkva nije radila u skladu s tom naukom?

36. No neprijatelji Crkve, iako priznavaju, da se njezina nauka odlikuje mudrošću, nju ipak objeduju, kao da nije uskladila svoju životnu djelatnost s tim načelima, te zato traže druge puteve i motive. Sva povijest kršćanstva dokazom je, koliko je lažna i nepravečna ova optužba. Da navedemo ukratko ipak barem koji taj osobiti slučaj, kršćanstvo je bilo prvo, koje je proglašilo pravo i opće bratstvo svih ljudi, bez obzira na rod i položaj, što je ranijim stoljećima na tako uvjerenjiv i savršen način bilo skoro nepoznatno. To je svakako najviše doprinijelo uklanjanju ropstva, i to ne krvnim bunama, nego unutarnjom snagom ove nauke, po kojoj je osličena Rimljanka u svojoj robinji gledala sestruru. Isto tako po vjerskim istinama kršćanskim, koje nas uče, da se klanjamо Šinu Božjemu koji je postao čovjekom iz ljubavi prema ljudima te kao „sin tesarov“ i sam „tesar“, radnik (Sr. Mt. 13, 55; Mk. 6, 3), ljudski trud i rad užvišen je na pravo dostojanstvo. A taj se ljudski trud tada tako prezirao, da se i sam M. T. Ciceron, uostalom razborit i dosta pravedan, iznoseći mišljenje svoga vremena, nije žao da izjaviti, čega bi se danas studio svaki sociolog: „Svi radnici bave se nečasnim zanatom, jer radiona ne može imati ništa plemenitoga“ (M. T. Ciceron, *De officiis*, I. I. c. 42).

37. Na temelju ovih načela Crkva je obnovila ljudsko društvo. Pod njezinim utjecajem su naime nastale divne dobrovorne ustanove i vrlo moćna

najraznovrsnija zanatlijska udruženja, koja su prošloga vijeka sljedbenici liberalizma prezirali kao iznašće Srednjeg Vijeka. No ona ipak danas izazivaju dirljenje te u mnogim zemljama mnogi kušaju da ih opet ožive. A kada su nastojanja drugih priješla njeno spasonosno djelovanje i protivila se riječenom blagotvornom utjecaju, Crkva sve do dana današnjega nije prestala opominjati one, koji su u zabludi. Dosta je sjetiti se i spomenuti, s kojom je odlučnošću i postojanošću Naš Predčasnik bl. usp. Lav XIII. tražio za radnike pravo udruživanja, koje su im pravo liberalci, koji su tada bili jaci u moćnijim državama, nastojali da oduzmu. Utjecaj ove kršćanske nauke čak je i u naše doba zastalno veći negoli se nekima čini, jer ideje pokreću i vladaju dogadjima, iako to svima nije lako opaziti i utvrditi.

38. Svakako se može ustvrditi, da Crkva isto tako kao i njen božanski začetnik prolazi svoj vijek „čineći dobru“. Niti bi se zablude socijalizma i komunizma toliko raširile, da oni, koji vladaju narodima, nijesu prezreli naredbe Crkve i njene materinske opomene. Kad su oni naprotiv prigrili načela i uređbe tako zvanog liberalizma i laicizma, po tim načelima i zabluđuama tako su uredili državni uređaj, da, iako se u prvi mah činilo, da su učinili nešto velikoga, vidjeli su, kako se malo pomalo njihove osnove i odluke ruše, kao što mora najbjednije nužno propasti sve ono, što ne počiva na onom jedinom ugaonom kamenu, koji je Krist.

(Nastavak će se.)

Svijet za Krista!**Široki program!**

Sto nama katolicima fali?

Ambicije da vladamo!

Ne napuštanosti praznog mozga, nego zdravog ponosa koji temelji na svijesti da vodstvo pripada onomu koji je ispravnih načela.

Naš katolicizam je potpun samo onda, ako mu je program ne samo dubok, nego i širok. Program katolicizma treba da je velik i širok, da sve obuhvata, da do dna prodire, da sve ispunja. Katolicizam sa svojim programom nema takmaca koji bi bio njeemu ravan; on je nad svim u svemu.

Ova svijest se ne odražuje u praktičnom životu, ni prošlosti ni sadašnjosti, a trebala bi. Izgleda na prvi pogled da katolicizam nema snažnih ideja za velike programe. Ima u njemu ideja i programa velikih i jakih potresa. Nije katolicizam samo riznica u kojoj su pohranjena obilata dobra, nego je to ključ – koji otvara sva vrata, poluga – koja diže sve težine. U katolicizmu ima jakih ideja; a jer te ideje ne dolaze do izražaja u vremenu sadašnjice, to znači da te ideje nemaju nosilaca – u nama ljudima ovoga vremena.

„Ah, kakva je Hrvatska krajina
S krvu ručak, a s krvu večera,
Svak krvave žvače zalogaje

Krvavim se rukam umivamo“, al' ipak Hrvatske Turci ne zauzeše, jer su je branile naše svete katoličke majke zadajajući evandeoskom, vjerom sinove junake, učeći ih i osnažujući, da se bore za svoju slobodnu i samostalnu katoličku Hrvatsku odbijajući dušmane. Ili, kako ono govori naša narodna pjesma, u kojoj duša majčina ovako progovara:

„Nisam zato porodila sinke,
Da běkaju po planinam ovce,
Već sam zato odgojila sinke
Da nam brane zemlju od dušmana“.

Oh, uživljena i plemenita katolička hrvatska majko, što si nam uzgajajući sinove vjernike i junake, spasila i dohranila i drugu majku, koju zovemo hrvatskom domovinom.

Što su krvnici i ljudski krvžderi bili: Marat, Danton, Robespierre, a danas na ljudskoj klonici, što obitelji upropošćuju i kolju: Lenjin, Trockij, Staljin i drugi grdi od gorega, krije uzgoj koji im nije dala obitelj. I zato su krvžderi i razbojnici čovje-

proljeća.

Prva misao jest kraljevstvo nebesko, ali u nebesko kraljevstvo se dolazi iz ovoga zemaljskoga. Da je katalizam vjera za stanovnike nebeskih poljana, onda Krist ne bi bio došao do dolje, k nama. Katalizam je vjera za nas, ljudi koji uđimo ovaj zemaljski zrak.

Ko misli da katalizam sadrži samo zakone koji se odnose na dušu, taj ga krivo i nepotpuno shvaća. I ko misli da katalizam ni najmanje ne ma mjesta u društvenim – socijalnim pitanjima, koja upravo danas tresu stožerima zemlje, taj ne zna ni što je čovjek ni što je i kakav je odnos čovjeka prema Bogu i prema drugim ljudima.

Sva životna pitanja, pa i ovo – socijalno, u katalizmu ne samo da nalaze bilo kakav odgovor, nego odgovor potpun i savršen, odgovor koji tureće i rješava sva pitanja, sve teškoće, sve zapletaje. I nikamo ni nikomu ne treba pribjegavati iz kataličkog kruga za rješenje bilo koga pitanja. U katalizmu će ga svak nači, i svatko ga nalazi, a onomu kojega ne zna nači, pokazaće ga apostoli modernoga vremena.

Svijet za Krista!

To je parola velikih duša kataličkog osjećaja. Treba biti velikoga srca i još većega programa.

U programima ne smijemo biti škrki. A što je najvažnije – ponos, ambicija da se vlada, mora se roditi.

Apostola, nosilaca ovih velikih katoličkih ideja treba današnje doba na svim terenima ljudskog djelovanja. Pionira svijesnih i borbenih, koji neće mirovati dok na sve zastave, crvene i plave, ne postave bijeli Križ, pod kojim će stupati dugi redovi onih, koji moraju doći do svojih prava.

Junior**Po svijetu**

OKO BILBAOA razvijaju se događaji začinjih dana mnogo brže nego se to očekivalo. Nacionalisti nastavljaju svoj pobedonički marš preko Munguje te su osvojili više sela i važnih uzvisina. Crvene čete u paničnom bijegu povlače se prema tako zvanom željeznom obrtu pred Bilbaum. U sadašnjim borbama glavnu ulogu igraju nacionalistički zrakoplovi, koji gone marksističke čete, koje se iza neprestanih poraza povlače u silnom nerudu. Najveću krstaricu crvenih „Jaime I.“ silno su oštetili nacionalistički avioni te je tako učinili potpuno neuporabivom.

J. D. ROCKEFELLER, kralj petroleja, preminuo je prošlih dana u New-Yorku u dobi od 98 godina. Njegovom smrću nestaje najbogatijeg čovjeka na svijetu, čijem bogatstvu i naš Zagreb te još neki naši krajevi zahvaljuju važne zdravstvene ustanove. Iza sebe je ostavio imanje od 550 milijuna dolara. Od tih je rodbini ostavio samo 25 milijuna, a svih ostalih 525 milijuna za crkvene, odgojne i naučne svrhe.

MEDUNARODNA IZLOŽBA U PARIZU otvorena je na svečan način 24. t. m. Otvorio ju je predsjednik republike Lebrun. Ova izložba posvećena je umjetnosti i tehnički, a na njoj su zastupane 42 države. Vrlo je raznolika i zanimljiva.

TALIJANSKI KRALJEVSKI PAR U BUDIMPESTI. Prošlih dana su talijanski kralj Emanuel i kraljica Jelena vratili posjet regentu Horthy-u i pohodili Budimpeštu, gdje su bili vrlo svečano dočekani. Sjajna povorka od 18 gala kočija prošla je kroz glavne ulice grada, koji je sav bio iskičen talijanskim i mađarskim zastavama. Ogoromo mnoštvo svijeta oduševljeno je klicalо visokim gostima.

DOPRINOSI AMERIČKIH HRVATA. Pretečnik dr Vlatko Maček primio je od glavnog upravnog odbora američke organizacije hrvatskog seljačkog saveza pismo ovoga sadržaja: „Gospodine predsjedniče! Šaljemo Vam čekom 500 dolara, koje smo sakupili za izborni fond, koji nosi Vaše ime. Sakupljanje se nastavlja. Naknadno ćemo Vam poslati imena pojedinih društava, koja su doprinijela u spomenuti fond. Sudjelovali su naime mnogi odseći“. – Isto tako je primio od Hrvatske bratske zajednice u Americi iz Pittsburgha Pa. obavijest, da mu je čekom poslana svota od 65 dolara, koju su Hrvati iz grada Clevelanda sakupili i poslali Hrvatskoj bratskoj zajednici, da to dalje pošalje predsjedniku dnu Mačeku. Ta svjata, koja je sakupljena na priredbi, namijenjena je Hrvatima u domovini, koji su postradali od prošlogodišnje suši.

Ljubo Plepel**Jesam li podmirio preplatu?**

ovorim. Komunisti su katoličke obitelji na križ pribijali, poljevali benzином. Žive spaljivali, a svećenike su, jer u branili svetost obitelji, najgroznejšili i ubijali.

Domovina ne može biti jaka, ako obitelji nisu kršćanskim dušom uzgajane. Strahoviti poraz Francuske god. 1870. pod željeznom rukom Njemačke tripisivao se pokvarenosti francuskih majka, jer su francuske obitelji bile po najkama raspuštene, dok su njemačke obitelji cvale čudoredem obiteljskoga života.

Što Hrvate stoljetnim borbama, nisu podjarmili bijesni Osmanlije i što Turci nisu mogli upokoriti domovinu nas Hrvata i osvojiti prijestolnice naše bijelog Zagreba, imamo zahvaliti prepostima naših majaka, što su zadržali vjerom u Boga odgajale sinove za „krst časni i slobodu zlatnu“, dok su Bugarska i Srbija stenjale pod turskim kopitom, a neki srpski feudalci dapače su i svoje kćeri davali u turske hareme.

Dà, iako je sva Hrvatska bila kao jedna krvava haljina, ili kako je ono narodna pjesma opisuje:

Za pravedno rješenje socijalnog pitanja

Proslava Križarskog socijalnog dana u Šibeniku

U nedjelju 23. t. m. održana je najavljena proslava Križarskog socijalnog dana u Šibeniku...

Osvanuli su plakati. Kao preko noći iznikli... Nešto naročito je u njima, jer ljudi se skupljaju, gledaju, čitaju... Omladina, i intelektualna i radnička, ustavlja se, čita i komentira...

Što je to???. Socijalni dan!...

Senzacija!

Sibenik je dobio svoju senzaciju. Omladina, kojoj su nijekali svako pravo na život, za koju su „neki“ tvrdili, da je nesocijalna i lažljiva — ta omladina, križarska radnička omladina pripredila je svoj Socijalni dan. Ovaj nastup križarske radničke omladine odjednom je postao trn u oku onim „nekima“, koji su za sebe monopolisali riječ socijalnost. Ti „neki“ s licem ferstvom i farzežtinom u ustima zgrazali su se nad omladinom (za koju su oduvijek tvrdili, da je licemjerska), kad je ona pozvala radničku i gradnju Šibenika, da dodu na proslavu njenog Socijalnog dana. Križarska je omladina uviđek otvoreno i otkrita lica javno ispojedala svoj program! Mogu li to za sebe reći i ti „neki“?!

Pet sati je... Dvorana Katoličkog Domina je prepuna... Seljak je sjeo uz radnika i intelektualca, radnik uz intelektualca i seljaka... I preuzv. biskup je prisutan... Svi nestrpljivo čekaju početak... Još uviđek im je magični plakat pred očima... Socijalni dan!? Skepsa se čita u njihovim očima...

I odcjednom se žamor utiša... Sam od sebe!... Zastor se lagano otvorio, a domalo na pozornicu otvoreno i odlučno dolazi mlad čovjek, vedar i ponosan — br. Zdravko Belamarić. Dvorana ječi od frenetičkog dugog pljeska. Zatim se sve utiša, a govornik govor uverljivo, dokazuju, niže riječ za riječu, elektrizira...:

„... Među našim hrvatskim narodom idu razni apostoli, koji navještaju nova evangelijska raznih komunističkih i fašističkih tendencija, a simboli su im topovi, puške i loževi. Razni prikriveni komunisti nam aklaze s parolama: o demokraciji, socijalnom obezbjedenju, sloboti i svim mogućim obećanjima, jednako kao što nam drugi navještaju potrebu auktoritativnog režima. I u čitavoj toj zbrci visoko stoje radnička križarska omladina, poučena naukom najvećeg socijalnog reformatora Isusa Krista, običnog radnika i Bogičevjaka, i otvoreno ispojava, da je najveća demokracija ona koja izvire iz Boga. Najpravednije socijalno rješenje je ono koje se temelji na Kristovim rješenjima: „Ljubi bližnjega svoga...“ i ... ne učini drugome ono, što ne bi htio da ti drugi učini...“

Slušaoci prate svaku njegovu riječ. A on još uverljivije nastavlja, da govor: Svi reformatori socijalnog društvenog poretka, kao Solon, braća Graki, teorije Ničea, Bakunina, Marks, Engelsa i Lenjina nijesu donijeli ono, što su propagirale. A sam živući Staljin svoju toliko razvikanu demokraciju je strpao u konlogore, zatvore, na streljišta i progone; blagostanje se pretvorilo u bijedu i glad...

Krist — radnik je uspio da ljude svih staleža okupi oko sebe. Dao je zdravu socijalnu nauku opominjući, da samo ljudi moralno izgradeni mogu olakšati današnje teško stanje radnoga naroda. I križarska radnička omladina otvoreno protestuje protiv izrabljivanja toga radnog naroda, pa ma s koje strane dolazilo.

„Mi hoćemo... radničku omladinu koja je svijesna svoga položaja... koja je spremna udariti na zlo koje je nastalo u pomjkanju savjesti. Hoćemo radnika oslobođena svoga proleterskog položaja... koji ljubi svoj mili narod... koji će u svom srcu uviđek nositi Krista Radnika. — Zivio Krist Radnik!“

Dvoranom odjekuje gromko i snažno: „Zivio Krist Radnik!“ Nato se spontano prolomi buran pljesak kao nagrada mladom radniku-Križaru.

Opet se otvara zastor... Na pozornici stoji šest radnika-Križara u radničkim odjeljima, spremni za simboličku igru... „Mi smo mladost vadrine!“... „Mi smo radnici na djelu!“... „Mi se klanjam Svetišnjemu!“... „Mi smo ustajno bori!“... — odjekuje iz njihovih grla... Na koncu igre buran pljesak...

Pred slušaocima se pojavi mlađa radnička-Križarica. I ona je burno pozdravljena... Slušaoci na ovaj način izražaju svoje povjerenje križarskoj omladini... S. Dobrila Bujas govor o današnjoj radnici:

Ne treba daleko poći u tudi svijet, u druge gradove, da se vidi u kakvom se položaju nalaze radnice i kakvim životom živu. Sve se to može vidjeti i osjetiti i ovdje. Radnice — koje rade u radionama i tvornicama — slabo su plaćene za svoj naporan rad. Rade i po četvrtastu sati dnevno. Takav im rad odnosi snagu i zdravlje. One su i previše izrabljivane sa strane svojih poslodavaca. I baš to izrabljivanje njihove snage i vrlo loši uvjeti za život imaju vrlo loše posljedice. Mjesto zdravih žena, koje će radati zdrav naraštaj hrvatskom narodu i koje će moralno i teatralno na odgoju svoje djece — ovakav postupak s njima od zdravih djevojaka stvara slave, tjelesno iscrpljene i moralno uništene buduće žene i majke. To je vrlo slab predmet za budući hrvatski naraštaj u canašnjoj narodnoj borbi. I baš u ime hrvatskog naroda i njegove budućnosti, u ime ljudstva i socijalne pravde, trebalo bi već jednom stati na kraj ovom ne-savjesnom i neljudskom izrabljivanju.

Gовор s. Dobrila Bujas je otvoreni, istinski i krvavi krik jadnih izrabljivanih, potlačenih i poniženih radnica, koje vape socijalnu pravdu i ljudstvo; krik čovjeka-žene u borbi za svoj goli život i bolju budućnost...

Slušaoci su dugo i živo odobravali s. Bujas i nagradili je pljeskom...

Pred sruštenim zastorom najednom se pojavit jedan Križar u križarskoj odori. Dvorana se prolomi od urnebesnog pljeskana. I u tišini koja je nastala br. Zvonko Malic je stao da deklamira pjesmu „Umrla je jedna žena“. Svima je zastao dah... Najprije polako, pa sve jače, dok se ne prolomi u krik vapaj čovječjeg osjećaja nad gnusobom ljudskog srca koje za svoj interes ubija ženu — majku mnogobrojne djece; odjeknuo je vapaj ranjenog srca za socijalnom pravdom i za pravdom pravednog Boga...

I kad je br. Malic završio, jedan časak svi ostaju tiki kao da proživljavaju smrte žene i bijedu ostavljene djece, a onda odjednom odjekne pljesak... dug... dug... Br. Malic je odlično izved deklamaciju!

Otvara se zastor. Na pozornici samovrijesno i oštro stupa jedan od mlađih radnika Križara — br. Frano Belamarić... Svi ga poznaju kao vesela, dobra i plemenita mladića... Dugo, dug pljeskanje je dokaz njihovih simpatija prema njemu, a ujedno preko njega i prema svim radničima... Počima oštrot, naglašujući riječ po riječi.

Gоворi o današnjem radniku i uzroku, radi čega su radnici u ovako slabom položaju. Ono, što radnici poštenu traže, plaćeni agenti tudinske i nehrvatske ideologije obaraju. Zar se može čovjek uporediti s novcem i postati obična roba? Zar radnik može postati obična nerazumna, gadna životinja? Ne! A ipak agenti židovskomarkističkog komunističkog pokreta to propagiraju. Židovstvo je cijelom kulturnom svijetu nametnulo svoju raznoru, prljavu ideologiju. Židovstvo — preko komunizma — poziva radnike u borbu za svoja klasna prava, za jednakost svih ljudi.

... A današnji Židovi — do-vikuje govornik — najveći svjetski kapitaliste propagiraju ideju radničke slobode i radničkih socijalnih prava. Kapitaliste Židovi odjednom — iako su gomilali kapitalne vjekovima na krovu jadnih radnika — nude radnicima lagodan život i svoj novac tolikim vjekovima sakupljan.

Ti Židovi pozivaju u borbu radnike sviju naroda da ubiju i krvavo obračunavaju sa kapitalistima kojima su oni sâmi pretstavnici. Zar ne, doista čudno?! Ali ako se ima u vidu da Židovi, propagatori krvavih revolucija, hoće da radnike učine životinjom bez moralne i zakonske odgovornosti, bez vjere i ljubavi prema bližnjemu, tada iz toga proističe, da ovi „pretstavnici“ i uspirivači radničke borbe ujedno malo pomalo stavljuju brnjicu na radničku usta i uvlače ga u mrežu novovjekog ropstva — židovskog.“

Ali treba povesti oštru borbu! „Mi radnici nećemo krv! Hoćemo poštenu moralnu borbu putem organiziranja u HRS koji je pokazao ljubav i požrtvovanje u radničkim interesima... Mi radnici znademo, kako je lice bilo i izašlo iz drugih radničkih saveza koji imaju ideologiju II. i III. Internacionale; znademo što se sve u njima događalo, a što osuđujemo s gnušanjem... Pozivam svu našu radničku omladinu da otvoreno stupi u za-

konitu borbu bez krv i lješeva, bez medenih obećanja i laži za svoja prava koja se temelje na moralnom, ne samo kršćanskem, već i opće čovječanskom zakonu!“

Nije potrebno naglasiti, da su i njegove riječi bile nagradene pljeskom...

Ponovo su na pozornici šestorica radnika-Križara. Burno pozdravljeni oni počinju ritmičku vježbu koja završava s pirovacim i — pljeskom...

Pred slušaocima izlazi mlad, krštan seljak-Križar iz naših susjednih Vodica br. Joso Šprljan. I on se obara na nesocijalnost, na nepravednost i nemoral. Njegov govor je izrazita slika prilikom njegova sela i života njegovih sumještan...

Dok bogataši — u svojoj novčanoj groznici i zasljepljeni od sjajnog metal-a — gramze za što većim i većim kapitalom, đe siromašni seljački narod u svojoj životnoj borbi često puta nema ni korice kruha. I u taj siromašni seljački narod ulaze plaćeni propagatori komunizma, da siju razdor i nezadovoljstvo pričajući ispaćenom i gladnom seljaku o kruhu i blagostanju te pozivajući ga na krvavu revoluciju, kakva se zbila i u Rusiji. Prvi godina poslijevolje lukači ruskog sovjetskih vlastodršči proturije u svijet knjige, letke, brošure i slike o tobožnjem blagostanju komunističke, proleterske Rusije samo radi toga, da pred svijetom pokrije zločin, koji su izvršili nad 150 milijuna ljudi. A kad se naša inteligencija — koja je htjela da se putem unosnih mjesti i prevara obogati na seljačkom i radnom narodu — prevarila i razočarala, stala je da među zdravim hrvatskim narodom širi komunizam stvarajući mračne, prljave planove. I srednjoškolska omladina je u istom tonu i pod istim planovima „zakonomikala“. (Buran pljesak) Ali će ova inteligencija „odgovarati pred Bogom i ljetu dana, a i pred žutjavom rukom seljaka i radnika!“ (Pljesak) Neće svjet spasiti od nemoralja, nepoštenja i propasti „ni Kabaleri, ni Franki, ni Staljini, ni Blumi, ni Musoljni, ni Hitleri, već samo Krist!“ (Buran pljesak)

Napokon se pojavi na pozornici očekivani govornik poznati socijalni radnik dr. Vladimír Cicak iz Zagreba, Glasnik Vel. Križ. Bratislava. Njegov je nastup bio pozdravljen dugim pljeskom i poklicima.

U početku svoga govora dr Cicak se osvrće na ovu proslavu Socijalnog dana u Šibeniku. Ova proslovna pokazuje svima, da radnik — koji vjeruje u Boga — neće nikada prignuti glavu pred nepravdom, već da će je osuditi i srušiti. Tim prije što su nastala nova vremena. Ova vremena pripadaju mlađosti i sva težina ovoga novog vremena leži na njoj. Stara Evropa je isčezla, a sobom je odnijela i staru generaciju. Nova Evropa koja se stvara pripada novoj generaciji. I baš s razloga stvaranja nove Evrope (preko raznih ideoloških shvaćanja o.p.) Križarstvo je stavilo sebi u dužnost da omladini označi put, koji će dovesti do oživotvorenja naših narodnih težnja. Križarska omladina provada „razoružanje duše“ hrvatskog naroda, t.j. mjesto nepravde, nepoštenja, laži... hoće da stavi pravdu, poštjenje, istinu... Sretan je narod, koji dobitiva ovakvu omladinu u svoju baštinu....

Pok. učitelj i voda hrv. naroda Stj. Radić je rekao: Vjera u Boga i seljačka sloga! Najprije treba da narod postigne duboku vjeru, poslušnost i odanost Bogu, a onda će tek doći do suradnje svih narodnih slojeva. (Pljesak) I kad svu narod budu svijesni ovih velikih riječi pok. Vode hrv. naroda, tada će doći do trajnog i istinitog mira među narodima. Eto, to i Križari hoće! Oni idu za tim da približe selo gradu, da osiguraju uzajamnu njihovu suradnju. Zato u svojim redovima skupljaju i seljake i gradane. (Tako je! Pljesak) Današnji dani su dani revolucije, krvi, propasti, pakla, a Križari se dižu u hrv. narodu, da sprječe ovo zlo i očuvaju od njega svoj narod.

Ovaj današnji Socijalni dan prireden je da radniku pokažemo na to, da je i radnik kao i gospodin, da mu treba mnogo sunca, mnogo prosvjetje, kruha, razonode. Nije pravo, da se seljak znoji i muči uz malu nadnicu na prevelikim posjedima bogataša. Treba podijeliti ta velika imanja i dati ih seljacima, koji rade. (Pljesak) A sve se to može postići mirnim putem: vjrom u Boga i sloganom, uzajamnom surad-

njom svih narodnih slojeva. Mi nećemo krv. Nećemo diktatura (nazvani demokratičima), ni pritajenih kao u današnjoj Francuskoj, ni otvorenilih kao u današnjoj Rusiji, već demokraciju, koju nam je Krist prekog Evandela ostavio u baštinu...

Budimo i djelom katolici — ljudi, ne kao bogataši, koji što više imaju više gramze, a za siromaha se ni ne-brinu (Pljesak)....

Svi račnici bez razlike neka stisne svoje redove i šakę i s vjerom u Boga sloganom krenu u borbu za svoja prava organizirani u našem narodnom radničkom svezu...

Izgrađimo se u vjeri, u očajnosti

predanosti Bogu, postignimo slogu i seljačku

i gradanina pa čemo doći do pobjede

ostvarice se cilj naše hrvatske borbe za nešta narođena prava!

Slušaoci su pozdravili oduševljenim pljeskom zadnje riječi govornika dra Cicika zadovoljni otišli u grad i kuće, među prijatelje i znanje, da pričaju, što su čuli.

Ovaj Socijalni dan je uistinu još jedan od tolikih križarskih pobjeda!....

„Neki“ su opet osjetili trn u oku!

Vrijedno je da se pozdravili oduševljenim pljeskom zadnje riječi govornika dra Cicika zadovoljni otišli u grad i kuće, među prijatelje i znanje, da pričaju, što su čuli.

Ovaj Socijalni dan je uistinu još jedan od tolikih križarskih pobjeda!....

„Neki“ su opet osjetili trn u oku!

Vrijedno je da se pozdravili oduševljenim pljeskom zadnje riječi govornika dra Cicika zadovoljni otišli u grad i kuće, među prijatelje i znanje, da pričaju, što su čuli.

Ovaj Socijalni dan je uistinu još jedan od tolikih križarskih pobjeda!....

„Neki“ su opet osjetili trn u oku!

Vrijedno je da se pozdravili oduševljenim pljeskom zadnje riječi govornika dra Cicika zadovoljni otišli u grad i kuće, među prijatelje i znanje, da pričaju, što su čuli.

Ovaj Socijalni dan je uistinu još jedan od tolikih križarskih pobjeda!....

„Neki“ su opet osjetili trn u oku!

Vrijedno je da se pozdravili oduševljenim pljeskom zadnje riječi govornika dra Cicika zadovoljni otišli u grad i kuće, među prijatelje i znanje, da pričaju, što su čuli.

Ovaj Socijalni dan je uistinu još jedan od tolikih križarskih pobjeda!....

„Neki“ su opet osjetili trn u oku!

Vrijedno je da se pozdravili oduševljenim pljeskom zadnje riječi govornika dra Cicika zadovol